

VELEHRAD

ÚVOD: Pane kardinále, drazí spolubratři biskupové, vážení zástupci křesťanských církví, drazí kněží, řeholníci a řeholnice, bratři a sestry, milí televizní diváci a rozhlasoví posluchači....

Je krásné, že můžeme dnešní slavnost na zahájení přípravného cyrilometodějského roku slavit prostřednictvím medií s celým národem, protože událost, kterou slavíme – 1150. výročí příchodu apoštolů naší víry sv. Cyrila a Metoděje – se týká nejen všech křesťanů naší vlasti, ale opravdu celého národa, bez rozdílu názorového přesvědčení. Jeho slavením totiž sestupujeme k duchovním, kulturním i národním kořenům, ze kterých vyrůstá i naše přítomnost. Je možné bez nadsázky říci, že tehdy, s jejich příchodem, skrze jejich misijní činnost jsme skutečně vstoupili do Evropy a byli zařazeni mezi její kulturní národy. A aniž bychom se chtěli vyvyšovat, mnohé evropské národy jsme tehdy předčili, poněvadž jsme dostali nejen písmo jako důležitou podmínku rozvoje písemné kultury, ale byla tu k dispozici i řada knih, především liturgických knih, ve srozumitelném slovanském jazyce vysoké literární úrovně, kterou odborníci obdivují dodnes. A ještě více: překlad bible a příprava liturgických knih umožnil, že se náš slovanský jazyk stal – daleko dříve než jiné evropské jazyky - liturgickým jazykem, tj. oficiálně používaným při bohoslužbě, což v církvi obecně nastalo až daleko později...

Apoštolové naší víry, sv. Cyril a Metoděj, byli tehdy zřejmě nejvzdělanějšími osobami Východu. A právě ty dostat za apoštoly našich náboženských a kulturních počátků – to byl velký dar nebes. Jejich evangelizace, jejich misie – to byl hlavní důvod jejich příchodu – ta se nedá oddělit od jejich velké práce na poli kulturním a od jejich zkušeností v organizování veřejné a státní správy. Jednotlivé části jejich bohaté činnosti tedy nelze od sebe oddělit, jak o to usiloval při slavení jedenáctistého výročí smrti sv. Metoděje v r. 1985 komunistický režim, když chtěl z té oslavy udělat především kulturní a státní záležitost a odsunout zcela na okraj skutečnost víry a náboženství. Tehdejší oslava se však vlivem tohoto režimního úsilí obrátila ve velkou protikomunistickou manifestaci.

Celé jejich misijní dílo je v silném kontextu dnešní doby, v kontextu naší současné společenské situace mimořádnou výzvou, abychom v cyrilometodějském roce, který se otevírá, při všech aktivitách k této historické události, nezapomněli na tuto komplexnost cyrilometodějské misie a abychom pochopili její silnou výzvu k dnešku jako znamení, že víru, duchovní hodnoty nelze oddělovat od kultury, od veřejného života bez nebezpečí, že veřejný život bude zmrzačen a podlomen, jak jsme toho svědky právě dnes...

Přípravný rok oslavy 1150. výročí počátku této slovanské cyrilometodějské misie je pro nás příležitostí, abychom při různých akcích hlouběji poznali své duchovní a kulturní kořeny a jejich úzkou souvislost. T. G. Masaryk říkával, že národy se

udržují těmi idejemi, ze kterých se zrodily. Není tedy nemoderní ohlížet se dnes k našim počátkům a ptát se, kdeže ty naše bohaté kořeny dnes jsou. Naopak tato snaha odpovídá velkým současným světovým trendům hledání duchovních hodnot, smyslu života, souvislostí duchovní a civilní sféry... Právě tato slavnostní příležitost, cyrilometodějský rok, je pro náš národ, pro nás všechny, velikou výzvou, abychom se podívali, jak duchovní kořeny, které vrostly do našich dějin, jsou i dnes funkční. V dnešní naší neutěšené a bezvýhodné společenské situaci je to existenčně nutné a potřebné.

Slavení tohoto velkého výročí je pochopitelně významné především pro církve. Touto velikou prozřetelnostní událostí na počátku našich dějin, na počátku života církve oslovuje Bůh, který je Pán času a má dějiny ve své ruce, oslovuje dnes především nás, křesťany. Příchod našich věrozvěstů se vyznačuje několika skutečnostmi, které mají trvalou platnost a mluví k nám, k dnešní církvi. Oni přicházejí – jak jsou všude zobrazováni – ve dvou, tak jako Ježíš posílal své učedníky – po dvou. I když povahově rozdílní, v evangelizaci se úžasně doplňují. Jejich práce se vyznačuje bezvýhradnou jednotou a spoluprací. Jejich duchovní dílo je jednoduše celek...Toto předznamenání platí pro celou partituru dějin církve u nás a je výzvou i pro církve dnešní doby...Ve své práci kladou výslovný silný důraz na slovo Boží, na to, aby mu lidé rozuměli. V kontextu dnešní doby a v kontextu toho, co se v církvi po druhém Vatikánském koncilu děje a zdůrazňuje, myslím poslední synodu, i tu budoucí o evangelizaci, která spadá do našeho cyrilometodějského roku, v tomto kontextu je pro nás nepřehlédnutelnou prozřetelnostní výzvou našich kořenů: slovo Boží! Rozvinout ho v životě církve. Slovo Boží nejenom číst soukromě, ve společenstvích, v rodinách, ale slovo Boží především žít, soustavně, denně, ve svém životě, a když s ním uděláme zkušenosti, uvádět ho do života společnosti. To je dnes pro nás silné znamení našich kořenů, našich dějin.

Na tolik známém symbolickém Kölerově zobrazení našich otců, věrozvěstů –je tu uprostřed nich, kromě Božího slova i kříž – Ale ještě silnějším akcentem než ten kříž v jejich rukou je kříž utrpení, nepřátelství a pronásledování, kterým byly ve svém životě a práci vystavěny...i toto – kříž, přijatý a žitý kříž – je pro náš dnešní život silnou připomínkou našich Otců víry.

Nepřehlédnutelná je dějinná skutečnost, že svou misijní činností, svým životem, spojují Východ a Západ, vycházejí z Východu, z Cařihradu a směřují do Říma...Tato silná skutečnost pro náš život charakterizuje naši osudovou úlohu: neuzavírat se do sebe na spojnicích cest, ale mít určitou úlohu mostu mezi Východem a Západem... Tyto charakteristiky našich duchovních kořenů jsou v cyrilometodějském roce, v roce víry, který Sv. Otec vyhláší, velkou dějinnou prozřetelnostní výzvou k uskutečnění...

Přijměte tyto výzvy při dnešní cyrilometodějské slavnosti do svého srdce a do svého života...